

Με αφορμή την επίσκεψή του στη Θεσσαλονίκη την προσεχή Πέμπτη και με φόντο τις τεκτονικές αλλαγές στο μεταπολεμικό γεωπολιτικό οικοδόμημα, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος μιλάει στα «ΝΕΑ Σαββατοκύριακο» απευθύνοντας μηνύματα προς πάσα κατεύθυνση. Αναφορικά με την κατάσταση στην Ουκρανία, ο προκαθήμενος της Ορθοδοξίας, έχοντας εξαρχής σταθεί στο πλευρό, όπως σημειώνει, «του σκληρά δοκιμαζόμενου από τη ρωσική εισβολή ουκρανικού λαού», ξεκαθαρίζει πως δεν πρόκειται για «ιερό πόλεμο» αλλά για έναν πόλεμο επεκτατικό, «απολύτως σατανικό», που είναι «αποτέλεσμα ματαιόδοξων ανθρώπων εθισμένων στο όπιο της εξουσίας».

Αποκρούοντας την ανοίκεια επίθεση που δέχθηκε εσχάτως από το γραφείο Τύπου της Ρωσικής Υπηρεσίας Εξωτερικών Πληροφοριών, ο Οικουμενικός Πατριάρχης δηλώνει ατρόμητος σε σχέση με τα πυρά που δέχεται από «βρώμικες υπηρεσίες» και από

«ρωσικά trolls του Διαδικτύου» τόσο ο ίδιος όσο και το Πατριαρχείο, κάνοντας λόγο για «σταλινικές προπαγανδιστικές τακτικές». «Δεν τους φοβάμαι», είναι η δική του απάντηση, επι-

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ
ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΥ

σημαίνοντας παράλληλα, όσον αφορά την παγκόσμια ισορροπία τρόμου, πως «κάθε πόλεμος είναι μια ήττα της ανθρωπότητας».

Εν αναμονή της περάτωσης των ανακαινιστικών έργων στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης έως το καλοκαίρι καθώς και της διαμόρφωσης οριστικού πλαισίου λειτουργίας του ιστορικού εκπαιδευτικού ιδρύματος του Πατριαρχείου, ο ίδιος εκφράζει την αισιοδοξία του για την επαναλειτουργία της Σχολής, απευθύνοντας πρόσκληση στον τούρκο πρόεδρο να τελέσουν μαζί τα εγκαίνια. «Υπάρχει η σχετική πολιτική βούληση», επιβεβαιώνει από την πλευρά του, προσθέτοντας πως ελπίζει ότι «σύντομα θα έλθει η ευχάριστη είδηση». Επιπλέον, περιγράφει τα όσα διημέφθησαν στον Λευκό Οίκο κατά την πρώτη συνάντησή του με τον πρόεδρο Τραμπ την ώρα που παραδέχεται τον πόνο με τον οποίο παρακολουθεί τις κακουχίες που βιώνουν χιλιάδες άνθρωποι (εκ των οποίων και οι χριστιανοί) στη Μέση Ανατολή. Όπως λέει ο ίδιος, «είναι δικαίωμα των χριστιανών αδελφών μας να παραμένουν στον τόπο όπου γεννήθηκαν».

Ποιες οι σκέψεις σας για την πορεία των ειρηνευτικών συνομιλιών όσον αφορά την Ουκρανία, με δεδομένες τις προσπάθειες που έχετε και εσείς καταβάλει προς την επίτευξη της ειρήνης, στις οποίες αναφερθήκατε κατά το πρόσφατο συλλεξιμικό σας με τον προκαθήμενο της Εκκλησίας της Ουκρανίας;

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο προσεύχεται διαρκώς για την παύση των πολέμων και των συγκρούσεων, και για την επικράτηση της ειρήνης και της δικαιοσύνης σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Όπως γνωρίζετε, κυρία Μουρελάτου, από την πρώτη στιγμή σταθήκαμε στο πλευρό του σκληρά δοκιμαζόμενου από τη ρωσική εισβολή ουκρανικού λαού. Συμπαρασταθήκαμε όχι μόνο στους ορθο-

δόξους αδελφούς μας, αλλά σε όλους τους Ουκρανούς, οι οποίοι με γενναιότητα και θάρρος, ως άλλος Δαβίδ έναντι του Γολιάθ, υπερασπίζονται τα ιερά και τα όσια της πατρίδας τους και αντιστέκονται στις δυνάμεις που θέλουν να οδηγήσουν την Ουκρανία στο έρεβος του εξευτελισμού, της εκμετάλλευσης, της υποταγής και της σκλαβιάς. Είναι λυπηρό ότι οι εμπνευστές και υποστηρικτές του λεγομένου «Ρωσικού κόσμου» δεν διστάζουν να εργαλειοδοτούν το θρησκευτικό συναίσθημα και να διαστρεβλώνουν την ορθόδοξη θεολογία και παράδοση βαφτίζοντας σαν «ιερό» αυτόν τον πόλεμο, τα θύματα του οποίου, μέχρι σήμερα, αριθμούν δεκάδες χιλιάδες ζωές, μεταξύ των οποίων νεαροί στρατιώτες και από τις δύο πλευρές, άμαχοι πολίτες και, δυστυχώς, πολλά μικρά παιδιά. Και, όπως είπα και άλλες φορές, λυπάμαι γιατί και εκκλησιαστικά πρόσωπα υιοθέτησαν και επανέλαβαν αυτό το ανίερο και αιρετικό αφήγημα, υποτασσόμενοι προφανώς στα κελεύσματα πολιτικών αρχόντων, σε αντάλλαγμα ίσως της ποικιλότερης υποστήριξης που τους παρέχουν οι διάφοροι προπαγανδιστικοί μηχανισμοί και υπηρεσίες. Όχι, λοιπόν, δεν είναι ιερός, είναι επεκτατικός ο πόλεμός τους, είναι απολύτως σατανικός, αποτέλεσμα ματαιόδοξων ανθρώπων, εθισμένων στο όπιο της εξουσίας.

Προσευχόμαστε και ελπίζουμε όλες οι ειρηνευτικές προσπάθειες, που βρίσκονται σε εξέλιξη, να καρποφορήσουν. Η ειρήνη πρέ-

πει και μπορεί να επανέλθει στην Ουκρανία, με σεβασμό στην εθνική της ανεξαρτησία και με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανασυγκροτήσεώς της. Για να υπάρξει μία ελπιδοφόρα προοπτική για όλους τους Ουκρανούς, και ασφαλώς για τους ορθοδόξους αδελφούς μας που ενωμένοι θα πρέπει να εργαστούν προς την κατεύθυνση αυτή. Η πρωτόθρονη Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως, από την οποία έλαβαν το βάπτισμα πολλοί λαοί, μεταξύ των οποίων και οι σημερινοί Ουκρανοί και Ρώσοι, δέεται προς τον Αρχοντα της ειρήνης Χριστό, με όλη τη δύναμή της, να σταματήσει αυτό το αιματοκύλισμα και να αποκατασταθεί και πάλι η ειρήνη.

Παναγιότατε, σας ανησυχούν οι ρωσικές επιθέσεις προς το πρόσωπό σας; Σας φοβίζουν όλα αυτά που λένε για εσάς;

Να φοβηθώ; Όχι, όχι! Σιγά μη φοβηθώ τη ρωσική προπαγάνδα. Δεν φοβάμαι ούτε τις ψευδείς και κατασκευασμένες πληροφορίες που διακινούν, ούτε τις σχεδιασμένες από διάφορες υπηρεσίες βρώμικες επιθέσεις τους, ούτε τις συκοφαντίες που εκτοξεύουν εις βάρος του Πατριαρχείου μας και του προσώπου μου, ούτε τα ρωσικά trolls του Διαδικτύου, ούτε τις ιστοσελίδες - φερέφωνά τους. Ό,τι και να κάνουν για να συσκοτίσουν την αλήθεια, δεν μπορούν να την κρύψουν, δεν μπορούν να παραπλανούν για πάντα τους πάντες. Δεν τους φοβάμαι. Αντιθέτως, αυτοί όλοι θα πρέπει να φοβούνται την Ημέρα της Κρίσε-

ως. Αν, ασφαλώς, πιστεύουν. Και, μεταξύ πολλών άλλων, θα κριθούν για τον πόλεμο στην Ουκρανία, για το ότι τον χαρακτήρισαν «ιερό», αλλά και για τις προσπάθειές τους να διαλύσουν την ενότητα της Ορθοδοξίας, εφαρμόζοντας σταλινικές προπαγανδιστικές τακτικές, με στόχο να την ελέγξουν, να την υποτάξουν, και να χειραγωγήσουν τους ορθοδόξους λαούς. Προφανώς, επιθυμούν να δημιουργήσουν ένα ρωσοκίνητο υβρίδιο, ένα μόρφωμα που δεν θα έχει σχέση με Ορθοδοξία. Κατηγορούν, λοιπόν, την Κωνσταντινούπολη για όλα όσα εκείνοι πράττουν, εξ ιδίων κρίνοντας τα αλλότρια. Προσπαθούν να αποσείσουν τις βαρύτατες ευθύνες που έχουν και να τις χρεώσουν αλλού. Πάντα άλλοι τους φταίνε. Ενας καθρεφτισμός, μία προβολή στους άλλους των δικών τους υπονομευτικών ενεργειών. Επαναλαμβάνω, λοιπόν, για ακόμη μία φορά: Δεν τους φοβάμαι, δεν φοβάμαι τις ύβρεις, τις συκοφαντίες, τις απρέπειες, δεν φοβάμαι και ό,τι άλλο ίσως σχεδιάζουν. Η πρόσφατη ανακοίνωση των ρωσικών μυστικών υπηρεσιών δεν φανέρωσε μόνον πού μπορεί να φτάσουν οι προπαγανδιστές, αλλά αποκάλυψε *urbi et orbi* ποιος έχει το πάνω χέρι και στα εκκλησιαστικά στη Ρωσία.

Αγωνιάτε για την προστασία των χριστιανικών πληθυσμών που δοκιμάζονται στη Μέση Ανατολή και ειδικά στη Συρία;

Ασφαλώς και αγωνιό για την κατάσταση των αδελφών μας σε όλη τη Μέση Ανατολή.

Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος

Σιγά μη φοβηθώ τη ρωσική προπαγάνδα

Ο προκαθήμενος της Ορθοδοξίας μιλάει στα «ΝΕΑ Σαββατοκύριακο» τόσο για τον πόλεμο στην Ουκρανία και για την επίθεση που δέχθηκε από το γραφείο Τύπου της Ρωσικής Υπηρεσίας Εξωτερικών Πληροφοριών, όσο και για την αποπεράτωση των έργων στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης και την επίσκεψή του τις επόμενες ημέρες στην Ελλάδα

ΤΗΣ ΕΦΗΣ ΞΕΝΟΥ

Τα τελευταία χρόνια παρακολουθούμε με πόνο όλα όσα συμβαίνουν στην ευρύτερη περιοχή. Χιλιάδες συνάνθρωποί μας, πάρα πολλοί εκ των οποίων χριστιανοί, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους, να ξεριζωθούν από τη γη των προγόνων τους και να πάρουν τον δρόμο της προσφυγιάς. Μας ανησυχεί η συρρίκνωση της χριστιανικής παρουσίας στους τόπους όπου γεννήθηκε, δίδαξε, σταυρώθηκε και αναστήθηκε ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός. Μας πληγώνει να βλέπουμε τις αδελφές και τους αδελφούς μας να υποφέρουν και να κινδυνεύουν ζώντας σε περιβάλλοντα ανασφάλειας και συγκρούσεων. Στεκόμαστε, όπως πάντοτε, αλληλεγγυοί στα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, και ενώνουμε τις προσευχές μας με τις προσευχές των προκαθημένων τους Μακαριοτάτων Πατριαρχών Ιωάννη και Θεοφίλου, των κληρικών και των πιστών τους. Ελπίζουμε ότι οι τοπικές κυβερνήσεις, αλλά και όλοι όσοι εργάζονται για μία ειρηνική Μέση Ανατολή, θα συμβάλουν με όλες τους τις δυνάμεις στην προστασία των χριστιανικών πληθυσμών, αλλά και όλων των κατοίκων, με τη δημιουργία συνθηκών ασφαλούς διαβίωσης και οικονομικής ανάπτυξης. Είναι δικαίωμα των χριστιανών αδελφών μας να παραμείνουν στον τόπο όπου γεννήθηκαν. Όσοι δε ξεριζώθηκαν να μπορέσουν να επιστρέψουν το συντομότερο στις πατρογονικές εστίες τους.

Με βάση την έκρυθμη κατάσταση που επικρατεί διεθνώς, φοβάστε ότι μπορεί να οδηγηθούμε σε σοβαρότερη παγκόσμια εμπλοκή;

Εύχομαι ο Σωτήρας Χριστός να παρέμβει και να φωτίσει τους ηγέτες του κόσμου να αντιμετωπίσουν τα όποια ζητήματα με ψυχραιμία, χωρίς εγωισμούς και απολυτότητες, με σεβασμό προς το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες, και κυρίως έχοντας στη σκέψη τους τους πολίτες των χωρών τους. Όπως έχουμε δηλώσει και στο παρελθόν, ο πόλεμος, το να σκοτώνει ο άνθρωπος τον συνάνθρωπό του, ο αδελφός τον αδελφό του, είναι το πλέον αποτρόπαιο και απaráδεκτο αποτύπωμα της φθοροποίησης και παρακμιακής καταστάσεως, της οποίας όμμος, δυστυχώς, εξακολουθεί να παραμένει η ανθρωπότητα. Μια πραγματικότητα που έρχεται σε πλήρη αντίθεση προς τη διδασκαλία του Κυρίου μας. Οφείλουμε να θέτουμε ως προτεραιότητές μας την ειρήνη, τον διάλογο και την συνεννόηση, το μέλλον των παιδιών μας.

Κάθε πόλεμος, κάθε συγκρουσιακή ενέργεια που ναρκωθετεί την ειρήνη και θίγει τον σεβασμό του ανθρώπινου προσώπου, το οποίο αποτελεί εικόνα του ίδιου του Θεού, είναι μία ήττα της ανθρωπότητας. Επαναλαμβάνω: Ο πόλεμος είναι ήττα της ανθρωπότητας. Αυτό συμβαίνει σήμερα στην Ουκρανία, αλλά και σε άλλες περιοχές του πλανήτη μας που βιώνουν τα αποτελέ-

σματα του ανθρώπινου εγωισμού και των πολεμοχαρών επιδιώξεων ενίων ηγετών.

Ο πόλεμος δεν είναι λύση. Δεν μπορεί να είναι λύση. Δεν πρέπει να αποτελεί ούτε καν την τελευταία μας επιλογή. Μας το δίδαξαν οι δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι, και τα εκατομμύρια θύματά τους. Και όχι μόνον αυτοί, αλλά και μικρότεροι που συνέβησαν τις τελευταίες δεκαετίες, ακόμα και ο εν εξελίξει πόλεμος στην Ουκρανία. Η μόνη ασφαλής οδός για την υπέρβαση των όποιων διαφορών είναι ο διάλογος. Είναι η μόνη επιλογή ώστε η ανθρωπότητα να ζήσει σε ειρήνη, χωρίς πολέμους, βία και συγκρούσεις.

Πώς αποτιμάτε την πρόσφατη επίσκεψή σας στον Λευκό Οίκο με βάση τα όσα συζητήσατε με τον Πρόεδρο Τραμπ και αν υπάρχει κάτι που κρατήσατε από όσα σας είπε;

Ηταν η πρώτη μας συνάντηση και είχαμε την ευκαιρία, μέσα σε μία εγκάρδια ατμόσφαιρα, να συζητήσουμε με τον Εξοχότατο κύριο Πρόεδρο για τις πρωτοβουλίες, τη διακονία και την οικουμενική αποστολή της Πρωτοθρόνου Εκκλησίας της Ορθοδοξίας. Μας υποδέχθηκε με θερμή και έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τα θέματα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, όπως επίσης και ο Εξοχότατος Αντιπρόεδρος των ΗΠΑ, και οι άλλοι στενοί συνεργάτες του κ. Προέδρου που παρέστησαν στην συνάντηση στο Οβάλ Γραφείο. Διατηρούμε τις καλύτερες των εντυπώσεων και ελπίζουμε ότι θα έχουμε την ευκαιρία να ανταποδώσουμε την φιλοξενία στην Εδρα μας, στο Φανάρι, όπως συνέβη με άλλους προκατόχους του αμερικανούς Προέδρους.

Υπάρχουν, θεωρείτε, βάσιμες ενδείξεις για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης προσεχώς και πώς αξιολογείτε τη συνεργασία σας με τις τουρκικές Αρχές;

Κυρία Μουρελάτου, δεν θα μπορούσα παρά να σας εκφράσω την αισιοδοξία μου. Το ζήτημα της επαναλειτουργίας της Σχολής μας επανήλθε στο προσκήνιο με πρωτοβουλία του Εξοχότατου Προέδρου της Τουρκικής Δημοκρατίας κ. Ερντογάν, ο οποίος έδωσε τη σχετική εντολή στον Εξοχότατο υπουργό

Εθνικής Παιδείας κ. Yusuf Tekin να ξεκινήσει τον διάλογο για τον σκοπό αυτό ανάμεσα στο Υπουργείο και στο Πατριαρχείο. Το πρώτο βήμα έγινε τον Μάιο του '24, όταν ο κ. Υπουργός επισκέφθηκε τη Θεολογική Σχολή μας, και έκτοτε έχουν γίνει αρκετές συναντήσεις μεταξύ των δύο πλευρών. Πιστεύω ότι έχει γίνει σημαντική πρόοδος, αν και υπάρχουν ακόμα κάποια ζητήματα που θα πρέπει να διευθετηθούν. Φαίνεται όμως ότι υπάρχει η σχετική πολιτική βούληση, γεγονός που μας κάνει να ελπίζουμε ότι σύντομα θα έλθει η ευχάριστη είδηση από τις Κρατικές Αρχές. Αυτή τη στιγμή στο ιστορικό κτήριο της Σχολής και στον περιβάλλοντα χώρο της πραγματοποιούνται εκτεταμένα ανακαινιστικά έργα, με την οικονομική συνδρομή και την εν γένει στήριξη του Αρχοντος Εξάρχου της Μητρος Εκκλησίας Εντιμολογιστότου κ. Αθανασίου Μαρτίνου, Οικουμενικού Μεγάλου Ευεργέτου, και της συζύγου του Ευγενεστάτης κυρίας Μαρίνης. Τα έργα αναμένεται να περατωθούν προς το καλοκαίρι και ελπίζουμε, μέχρι τότε, να έχει διαμορφωθεί το οριστικό πλαίσιο λειτουργίας της Σχολής και να έχει δοθεί η σχετική άδεια, ώστε να μπορέσει, μετά 55 χρόνια, να υποδεχθεί και πάλι νέους σπουδαστές. Και θα προσκαλέσουμε τον Εξοχότατο κ. Πρόεδρο να εγκαινιάσουμε μαζί την επαναλειτουργία του ιστορικού εκπαιδευτικού ιδρύματος του Πατριαρχείου μας.

Ποια μηνύματα θα θέλατε να απευθύνετε από τη Θεσσαλονίκη, την οποία προγραμματίζετε να επισκεφθείτε τις επόμενες ημέρες;

Κάθε επίσκεψή μας στην Ελλάδα μάς δίδει την ευκαιρία να επικοινωνήσουμε πρόσωπο προς πρόσωπο με τον ευσεβή ελληνικό λαό, που πάντοτε τιμά και σέβεται το σεπτό Κέντρο της Ορθοδοξίας και του Γένους. Αυτή τη φορά επισκεπτόμεθα την πόλη των Αγίων Δημητρίου και Γρηγορίου του Παλαμά, ανταποκρινόμενοι στην πρόσκληση του Ποιμενάρχου της Σεβασμιοτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Φιλοθέου και του Δ.Σ. της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Ανδρών Θεσσαλονίκης, προκειμένου να προστούμε των επετειακών εκδηλώσεων για τα 155 χρόνια από την ίδρυση αυτού του σημαντικού κοινωνικού σώματος με την πολυδιάστατη κοινωνική δράση και προσφορά. Καθώς η παρουσία μας στη Θεσσαλονίκη συμπίπτει με την εορτή των Τριών Ιεραρχών, των προστατών των Γραμμάτων, θα χοροστατήσουμε ανήμερα, το πρωί, στη θεία λειτουργία, στον πανηγυρίζοντα φερώνυμο Ιερό Ναό της Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ενώ την παραμονή θα απευθύνουμε την κεντρική ομιλία στην εορταστική εκδήλωση της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ. Επίσης, κατά την παραμονή μας, θα επισκεφτούμε και τις όμορες Ιερές Μητροπόλεις Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, και Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς.

Είναι μία ευκαιρία, στο πλαίσιο και όσων είπαμε προηγουμένως, κατά την επίσκεψή μας να προσευχηθούμε όλοι μαζί για τον τερματισμό των πολέμων και για την επικράτηση της ειρήνης στον κόσμο μας. Η προσευχή, άλλωστε, είναι η ασπίδα του λαού του Θεού και νομίζω ότι σήμερα τη χρειαζόμαστε περισσότερο από ποτέ, και ιδιαιτέρως οι αδελφοί μας που δοκιμάζονται από ασθένειες, από τη φτώχεια, αλλά και από τους πολέμους και τις συνέπειές τους.

“

ΕΙΠΕ

Δεν φοβάμαι ούτε τις ψευδείς και κατασκευασμένες πληροφορίες που διακινούν, ούτε τις σχεδιασμένες από διάφορες υπηρεσίες βρώμικες επιθέσεις τους, ούτε τις συκοφαντίες που εκτοξεύουν εις βάρος του Πατριαρχείου μας και του προσώπου μου, ούτε τα ρωσικά trolls του Διαδικτύου, ούτε τις ιστοσελίδες - φερέφωνά τους